

2018-11-29

GAUTA

18613

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2018-11-29

Nr. 2D-3922(4.17E)

į 2018-11-02

Nr. (13.4-51) SD-5763

DĖL ŽEMĖS ŪKIO VALDOS AR ŪKIO EKONOMINIO DYDŽIO ĮVERTINIMO

Žemės ūkio ministerija laikosi nuomonės, išdėstytos raštuose Nr. 2D- 2402 (4.17E) ir Nr. 2D-3006 (4.17E), kad ūkininkai, kurių ūkio ar žemės ūkio valdos ekonominis dydis praėjusių metų mokestiniu laikotarpiu yra mažesnis nei 4 ekonominio dydžio vienetai (toliau – EDV), galėtų registruotis bedarbiais.

Tačiau, atsižvelgdami į Jūsų raštą ir siekdami išnagrinėti visas alternatyvas, siūlome svarstyti galimybę bedarbio statusą suteikti žemės ūkio veiklą vykdančioms gyventojams, kurių ūkio ar žemės ūkio valdos ekonominis dydis praėjusių metų mokestiniu laikotarpiu yra didesnis už 0, bet mažesnis nei 2 EDV.

Pažymime, kad ūkininkai, kurių ūkio ar žemės ūkio valdos ekonominis dydis už praėjusių metų mokestinį laikotarpį yra mažesnis nei 2 EDV, yra labai smulkūs. Ūkiai iki 2 EDV priskirtini prie neprekinį ūkių, kurie užaugintą produkciją dažniausiai suvartoja savo poreikiams, ir jų gautos pajamos iš pagamintų žemės ūkio produktų pardavimo negali užtikrinti valdų ir ūkių valdytojams, jų šeimų nariams minimalaus pragyvenimo lygio. 2 EDV ūkio apskaičiuotas metinis standartinis gamybinis pelnas yra 2400 Eur, t. y. jis perpus mažesnis už metinę minimalią mėnesinės algos sumą, kuri šiuo metu yra 4800 Eur. Kadangi pajamų ūkininkaujantiems ūkiuose iki 2 EDV nepakanka pragyvenimui, todėl šioje grupėje yra dirbančiųjų pagal darbo sutartis.

VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenimis, 2018 m. sausio 1 d. asmenų, kuriems apskaičiuotas valdos (ūkio) ekonominis dydis nuo 0,1 EDV iki 2 EDV, buvo 117 050. Remiantis 2016 m. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenimis, darytina

prielaida, kad 42 proc. iš jų yra pensininkai, ir net 44 proc. – dirbantys pagal darbo sutartį. Todėl asmenims, ūkininkaujantiems ūkiuose, kurių dydis iki 2 EDV, yra ypač aktualu turėti galimybę registruotis bedarbiais. Dirbdami pagal darbo sutartis šie asmenys yra draudžiami socialiniu draudimu, iš jų ir įmokomis nedarbo socialiniam draudimui, tačiau, pagal šiuo metu galiojančias Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo nuostatas, netekę darbo, jie neturi galimybės būti bedarbiais, dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse ar užimtumo didinimo programose ir gauti nedarbo socialinio draudimo išmokas. Be to, ūkininkaudami tokio dydžio valdose ar ūkiuose, jie yra atleisti nuo valstybinio socialinio draudimo įmokų mokėjimo, jiems praradus darbą pagal darbo sutartį ir neturint galimybės registruotis bedarbiais, nutrūksta jų draustumas valstybiniu socialiniu draudimu.

Dėl šiuo metu galiojančių teisės aktų nuostatų ūkininkai neturi jokios galimybės gauti nedarbo socialinio draudimo išmokas bei jiems priklausančias darbo rinkos paslaugas, net ir daugelį metų mokėję nedarbo socialinio draudimo įmokas, kol dirbo pagal darbo sutartis.

Viceministrė

Ausma Miškinienė